

מאמר הדור פסקה ד'

"בכל הזמנים ובכל הדורות אנחנו רואים, בדור שהוא מלא פרצות, הפרצות עוברות על פני כל חוגו המוסרי לכל צדדיו. דור שוכח אלוה הוא ג"כ דור סורר ומורה, זולל וסובא. מראש מקדם עת זנח ישראל את צור מעוזו, הנה מעבר מזה "זובחי אדם עגלים ישקון", "ויצמדו לאלילים": "וישכחו אל מושיעם", ומעבר מזה "זנות יין ותירוש יקח לב", "וגנב יבא ופשט גדוד בחוץ", פה "נשים מבכות את התמוח", ושם "כל אח עקב יעקב, וכל רע רכיל יהלך", וזה הקו עובר הוא גם על פני התולדה שלנו ג"כ בגלות. מוזר הוא הדור הזה, שובב הוא, פראי הוא אבל גם נעלה ונשא - נוציא מן החשבון את היחידים הגסים שלקחו להם את רוח הפרצים למסוה לעולל על ידו עלילות של גזל וחמס וכל נבלה - נמצא כי מעבר מזה "חוצפא ישגא, אין הבן מתביש מאביו, נערים פני זקנים ילבינו", ולעומת זה - רגשי החסד, היושר, המשפט והחמלה עולים ומתגברים, הכח המדעי והאידיאלי פורץ ועולה. חלק גדול מהדור הצעיר איננו חש כל כבוד לכל מה שהורגל, לא מפני שאופלה נפשו, לא מפני שנשפל מאותו הגבול, שהחק והמשפט עומדים עליו בדעה ההמונית הרגילה, כי אם מפני שעלה עד המקום, שלפי אותו הצביון שהורגל בו עד כה שיביט על ידו על החק והמשפט, על המסורת והאמונה בכלל, על כל טהור וקדוש, על כל אמת גדולה נצחית ואלהית אשר במושגים, מפני מיעוט העבודה בתלמודם של יסודי הרגש והדעת שבמרחב התורה, - "הועם זהב ושונא הכתם הטוב" עד שנדמה לו שהכל הוא שפל הרבה מערכו. הוא נתגדל ועלה בפעם אחת, הצרות מרקוהו, שטפוהו, נתנו לו לב-מתנה ומח הוגה, מחדש, ועף, ולא יוכל לעמוד בשפל. כנפים עשה לו רוחו ובמרומים ימריא, ושם לא נתנו לו עדיין את חפצו. מעל ירושלם דלמטה החרבה והשוממה המושפלת עד שאול תחתיה התעלה, ולירושלם שלמעלה לא יוכל להכנס, כי "אין הקב"ה נכנס בירושלם שלמעלה עד שיכנס בירושלם שלמטה" "מקדש מלך עיר מלוכה קומי צאי מתוך ההפכה, רב לך שבת בעמק הבכא. התעוררי התעוררי כי בא אורך קומי אורי, עורי עורי שיר דברי, כבוד ד' עליך נגלה".